

## I. ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)

Đọc đoạn trích dưới đây:

"(...) Chúng ta hãy biết trân quý vẻ đẹp tâm hồn, bởi đó là yếu tố tiên quyết làm nên giá trị chân chính của một con người. Con người là tổng hòa của vẻ đẹp hình thức bên ngoài lẫn tâm hồn bên trong (...). Với tôi, vẻ đẹp đáng được nâng niu, trân trọng được ngưỡng mộ hơn hết vẫn là nét đẹp toát lên từ tâm hồn mỗi người.

Vẻ đẹp tâm hồn là vẻ đẹp tổng hòa của cảm xúc, nhận thức, lý trí và khát vọng của lòng nhân ái, bao dung, thấu hiểu và sẻ chia, của sự chân thành, hiểu biết, thái độ, cách suy nghĩ và sự lắng nghe trong cuộc sống. Một tâm hồn đẹp giúp ta biết yêu thương, biết sống đẹp, sống có ích. Vẻ đẹp tâm hồn như người ta vẫn nói, tuy nó không có hình hài nhưng thực sự sâu xa và bền vững. Bởi vậy, đó là cái đẹp đáng được quý trọng nhất.

(...) Giống như lớp vỏ bên ngoài, như bình hoa hay một cô búp bê, khi ngắm mãi, (...) ta cũng sẽ thấy chán. Vẻ đẹp hình thức của một con người cũng vậy. Dẫu đẹp, dẫu ấn tượng đến mấy rồi cũng sẽ dễ dàng bị xóa nhòa nếu người đó chỉ là một con người nhạt nhẽo, vô duyên, hay ích kỷ, xấu xa... Nhưng vẻ đẹp tâm hồn thì khác. Nó luôn tạo nên được sức thu hút vô hình và mạnh mẽ nhất, là giá trị thực sự lâu bền của bản thân mỗi người. Một người có tâm hồn đẹp thì vẻ đẹp tâm hồn sẽ càng tôn vinh, bồi đắp cho vẻ đẹp hình thức của người ấy. Và muốn có được vẻ đẹp tâm hồn, mỗi người cần phải trải qua quá trình rèn luyện, tu dưỡng, học hỏi một cách thường xuyên (...)"

(Nguyễn Đình Thi, Trích Vẻ đẹp tâm hồn,

Nguồn: <http://baolaocai.vn/baivietcu/20180518090329594-ve-dep-tam-hon>)

**Thực hiện các yêu cầu:**

**Câu 1 (0,5 điểm).** Xác định phương thức biểu đạt chính của đoạn trích trên?

**Câu 2 (1,0 điểm).** Theo tác giả, vẻ đẹp đáng được nâng niu, trân trọng được ngưỡng mộ hơn hết là gì?

**Câu 3 (1,5 điểm).** Chỉ ra và nêu tác dụng phép liên kết giữa hai câu văn sau: *Dẫu đẹp, dẫu ấn tượng đến mấy rồi cũng sẽ dễ dàng bị xóa nhòa nếu người đó chỉ là một con người nhạt nhẽo, vô duyên, hay ích kỷ, xấu xa... Nhưng vẻ đẹp tâm hồn thì khác.*

**Câu 4 (1,0 điểm).** Em có đồng tình với quan điểm: *Một người có tâm hồn đẹp thì vẻ đẹp tâm hồn sẽ càng tôn vinh, bồi đắp cho vẻ đẹp hình thức của người ấy* của tác giả không? Vì sao?

## II. LÀM VĂN (6,0 điểm)

**Câu 1 (2,0 điểm)**

Từ nội dung đoạn trích phần Đọc - hiểu, em hãy viết một đoạn văn (khoảng 10 - 12 câu) trình bày suy nghĩ về tầm quan trọng của vẻ đẹp tâm hồn trong cuộc sống.

**Câu 2 (4,0 điểm)**

Cảm nhận về vẻ đẹp của nhân vật Phương Định trong tác phẩm *Những ngôi sao xa xôi* của nhà văn Lê Minh Khuê (Ngữ văn 9 - tập 2, NXB Giáo dục Việt Nam).

-----Hết-----

HƯỚNG DẪN CHẤM

I. ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)

| Yêu cầu cần đạt                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                  | Điểm                         |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|
| <b>1. Yêu cầu chung:</b><br>- Học sinh đọc văn bản rồi trả lời các câu hỏi hoặc thực hiện yêu cầu.<br>- Trình bày dưới hình thức các câu tự luận trả lời ngắn. |                                                                                                                                                                                                                                                  |                              |
| <b>2. Yêu cầu cụ thể:</b>                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                  |                              |
| <b>Câu 1</b>                                                                                                                                                   | - Phương thức biểu đạt chính: Nghị luận.                                                                                                                                                                                                         | <b>0,5</b>                   |
| <b>Câu 2</b>                                                                                                                                                   | - Theo tác giả, <i>vẻ đẹp đáng được nâng niu, trân trọng được ngưỡng mộ hơn hết là nét đẹp toát lên từ tâm hồn mỗi người.</i>                                                                                                                    | <b>1,0</b>                   |
| <b>Câu 3</b>                                                                                                                                                   | - Phép liên kết: phép nối “Nhưng”.<br>- Tác dụng:<br>+ Liên kết nội dung<br>+ Liên kết hình thức ...                                                                                                                                             | <b>1,5</b><br>(0,5)<br>(1,0) |
| <b>Câu 4</b>                                                                                                                                                   | - Học sinh trình bày quan điểm của mình, có lý giải. Gợi ý:<br>- Đồng tình.<br>- Lý giải: <i>Vẻ đẹp tâm hồn tạo nên sức hút vô cùng mạnh mẽ và bền vững. Nó chính là một trong yếu tố quan trọng làm nên vẻ đẹp hình thức hoàn thiện nhất...</i> | <b>1,0</b>                   |

II. LÀM VĂN (6,0 điểm)

| Câu                          | Yêu cầu cần đạt                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Điểm                                  |
|------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|
| <b>Câu 1</b><br><b>(2,0)</b> | <b>a. Yêu cầu về kĩ năng:</b><br>- Đảm bảo hình thức đoạn văn.<br>- Đảm bảo số lượng từ 10-12 câu.<br>- Vận dụng tốt các thao tác lập luận, kết hợp chặt chẽ giữa lý lẽ và dẫn chứng.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>0,5</b>                            |
|                              | <b>b. Yêu cầu về kiến thức:</b><br>- Xác định đúng vấn đề cần nghị luận.<br>- Thí sinh có thể đưa ra các quan điểm, suy nghĩ riêng nhưng cần có lí lẽ thuyết phục, thái độ chân thành, nghiêm túc, tránh những suy nghĩ tiêu cực nhưng phải làm rõ <i>tầm quan trọng của vẻ đẹp tâm hồn trong cuộc sống.</i> Sau đây là một số gợi ý, định hướng triển khai:<br>* <b>Giới thiệu vấn đề nghị luận:</b> tầm quan trọng của vẻ đẹp tâm hồn.<br>* <b>Giải thích vẻ đẹp tâm hồn:</b> vẻ đẹp bên trong mỗi con người, là nhân cách, phẩm chất tốt đẹp, những đức tính quý báu mà mỗi chúng ta cần rèn luyện, trau dồi để hoàn thiện bản thân mình.<br>* <b>Bàn luận:</b><br>- Mỗi con người có một khả năng riêng, thể mạnh riêng, chúng ta cần phải nhận ra giá trị của bản thân mình và tự tin vào bản thân mình, đó sẽ là động lực quan trọng góp phần giúp ta cố gắng thực hiện những mục tiêu trong cuộc sống và đạt được những điều chúng ta mong muốn.<br>- Con người sống và đối xử với nhau bằng tính cách, bằng suy nghĩ và hành động, không phải bằng vẻ bề ngoài, vì vậy, để trở thành người tốt được mọi người yêu quý, trọng dụng, chúng ta cần phải rèn luyện cho bản thân mình vẻ đẹp tâm hồn và những đức tính tốt đẹp.<br>- Người có đạo đức, nhân phẩm tốt sẽ được mọi người yêu quý, tôn trọng, sẽ | <b>1,0</b><br><br>(0,25)<br><br>(0,5) |

|                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                  |
|--------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
|                    | <p>có được nhiều cơ hội quý báu hơn trong cuộc sống.</p> <p><b>* Chứng minh:</b> Học sinh tự lấy dẫn chứng về những con người nuôi dưỡng vẻ đẹp tâm hồn thành công và trở thành người có ích cho xã hội để minh họa cho bài làm văn của mình.</p> <p><b>* Bàn luận mở rộng:</b> Phê phán những người quá tự cao tự đại, ảo tưởng về sức mạnh của bản thân mà không chịu trau dồi, tiến bộ. Lại có những người đề cao vẻ đẹp về ngoại hình, hình thức hơn vẻ đẹp tâm hồn, nhân cách,...</p> <p><b>* Bài học, liên hệ bản thân:</b> cần rèn luyện, tu dưỡng vẻ đẹp tâm hồn.</p> <p><b>* Khái quát lại vấn đề nghị luận:</b> tầm quan trọng của vẻ đẹp tâm hồn.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | (0,25)                                           |
|                    | <b>d. Sáng tạo :</b> Cách diễn đạt độc đáo, có suy nghĩ riêng, mới mẻ, phù hợp với vấn đề nghị luận.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 0,25                                             |
|                    | <b>e. Chính tả, dùng từ, đặt câu :</b> Đảm bảo chuẩn xác chính tả, dùng từ, đặt câu, ngữ pháp.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 0,25                                             |
| <b>Câu 2 (4,0)</b> | <b>a. Đảm bảo hình thức một bài văn.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 0,25                                             |
|                    | <b>b. Xác định đúng vấn đề nghị luận cần cảm nhận.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 0,25                                             |
|                    | <b>c. Triển khai vấn đề: Vận dụng tốt các kĩ năng tạo lập văn bản, thể hiện sự cảm nhận sâu sắc.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 3,0                                              |
|                    | <p><b>* Khái quát chung: Giới thiệu tác giả, tác phẩm, nhân vật Phương Định</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Nhà văn nữ chuyên viết về cuộc sống chiến đấu của tuổi trẻ nơi tuyến đường Trường Sơn trong những năm chống Mĩ.</li> <li>- Sáng tác vào những năm 1970, viết về cuộc sống, chiến đấu của ba nữ thanh niên xung phong trên tuyến đường Trường Sơn.</li> <li>- Phương Định là nhân vật chính xưng tôi kể chuyện, cô cũng là người có nét đẹp tiêu biểu của thế hệ trẻ anh hùng nhưng cũng mang những nét đẹp riêng của con người đời thường.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 0,5                                              |
|                    | <p><b>* Cảm nhận về vẻ đẹp nhân vật Phương Định</b></p> <p><b>a. Hoàn cảnh sống và chiến đấu</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Phương Định làm ở tổ trinh sát mặt đường.</li> <li>- Họ sống trên một cao điểm giữa vùng trọng điểm trên tuyến đường Trường Sơn, nơi tập trung bom đạn nguy hiểm.</li> <li>- Công việc nguy hiểm phải chạy trên cao điểm cả ngày, phơi mình giữa vùng trọng điểm bắn phá của máy bay địch, sau mỗi trận bom phải đo khối lượng đất đá, đánh dấu bom chưa nổ, phá bom.</li> <li>→ Công việc, hoàn cảnh sống gian khổ, nguy hiểm.</li> </ul> <p><b>b. Vẻ đẹp của Phương Định</b></p> <p><b>* Vẻ đẹp hình thức</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Tự đánh giá mình là một cô gái khá, có hai bím tóc dài, tương đối mềm, một cái cổ cao, kiêu hãnh như đài hoa loa kèn. Mắt dài, màu nâu hay nheo lại như chói nắng và được các anh chiến sĩ nhận xét là “có cái nhìn sao mà xa xăm”.</li> <li>- Cô có cái điệu đà của một cô gái Hà Nội nhưng đáng yêu, hồn nhiên và chân thực. Điểm xinh xắn và điệu đà được cánh pháo thủ và lái xe quan tâm, khi đó chị cảm thấy ấm lòng và tự tin hơn.</li> </ul> <p><b>* Vẻ đẹp tâm hồn</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Phương Định có tinh thần dũng cảm. Trong cuộc phá bom đầy nguy hiểm, chị dũng cảm, bình tĩnh tiến đến quả bom, dang hoàng mà bước tới cùng xới xé đào đất, có lúc lưỡi xẻng chạm trúng vào quả bom.</li> <li>- Tinh thần trách nhiệm. Có những lúc cô nghĩ đến cái chết nhưng chỉ “Mờ nhạt”, mục đích hoàn thành nhiệm vụ luôn được chị đặt lên trên.</li> <li>- Tình đồng chí, đồng đội: Yêu mến đồng đội, quan tâm, tôn trọng tất cả những người bạn, người anh em cùng sống và chiến đấu với mình.</li> </ul> <p>Phương Định miêu tả chị Nho và chị Thao đầy trìu mến, khi miêu tả các anh</p> | <p>2,0<br/>(0,25)</p> <p>(0,25)</p> <p>(1,5)</p> |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |             |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
|  | <p>bộ đội, khi Phương Định chăm sóc chị Nho. Lo lắng, sốt ruột khi đồng đội lên cao điểm chưa về.</p> <p>- Là cô gái lạc quan, có tâm hồn mộng mơ, yêu đời. Cô vẫn hay nhớ về những kỉ niệm bên mẹ trong căn gác nhỏ, nhớ về thành phố tuổi thơ. Thích hát, thích sưu tầm bài hát.</p>               |             |
|  | <p><b>* Tổng hợp, đánh giá</b></p> <p>- Nghệ thuật: xây dựng nhân vật tập trung vào diễn biến tâm lí, lựa chọn điểm nhìn, sử dụng ngôn ngữ và tài phân tích tâm lí nhân vật sắc sảo...</p> <p>- Nội dung: Phương Định với những vẻ đẹp tiêu biểu cho những thanh niên thời kì chống Mỹ cứu nước.</p> | <b>0,5</b>  |
|  | <b>d. Sáng tạo :</b> Cách diễn đạt độc đáo, có suy nghĩ riêng, mới mẻ, phù hợp.                                                                                                                                                                                                                      | <b>0,25</b> |
|  | <b>e. Chính tả, dùng từ, đặt câu :</b> Đảm bảo chuẩn xác chính tả, dùng từ, đặt câu, ngữ pháp.                                                                                                                                                                                                       | <b>0,25</b> |

**Lưu ý:**

- Trên đây là những định hướng để giám khảo thẩm định, đánh giá bài làm của học sinh. Giám khảo cần vận dụng linh hoạt những định hướng này, tránh áp đặt.
- Các câu đọc hiểu không trừ điểm trình bày, diễn đạt nếu học sinh mắc lỗi.
- Khuyến khích những bài làm bộc lộ được những suy nghĩ riêng, trình bày sáng tạo, có chất văn.

**Tài liệu được chia sẻ bởi Website VnTeach.Com**

**<https://www.vnteach.com>**